

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Srečno novo leto!

Leto je v svojem teku zopet pri kraju. Hitro, da človek sam ne ve, izginja teden za tednom, mesec za mesecem, in že smo zopet na koncu leta. Še „Silvestrov večer“, ko z neko posebno nestrpnostjo pričakujemo, da se snideta kazalca na dvanajsti številki, in staro leto je vzelo slovo. In naj si je bilo veselo ali žalostno, z veseljem se poslavljamo od njega, in z veselim upom, da nam bo z novim letom napočilo lepše in boljše, kakor je bilo staro, pozdravljamo porajajoči se prvi dan.

Leta beže. Kratek je njihov tek in predno se zavemo, imamo že za seboj leta mladosti, predno dobro občutimo, že se nam bliža brzih korakov neizogibna starost, toda ne vsakemu. Ako pogledamo v vrste vrstnikov, vidimo tuptatam zevati marsikak prazen prostor, marsikoga, ki je stal svoj čas ob naši strani, ni več, marsikdo je izginil že med potom in ravnotako bo zmanjkalo kedaj tudi nas in naši vrstniki se nas bodo le še spominjali, pozneje bo izginil tudi spomin, in tudi nas — ne bo več. To je pač usoda vsega pozemskega.

Ali sedaj, sedaj živimo krepko življenje, sedaj še ne mislimo prepustiti svojega mesta drugim, sedaj še čutimo v sebi moči, ki nas gotovo privedejo do našega končnega cilja. Tako se borimo dan zadnevom in mislimo le naprej, naprej v bodočnost, katera se nam zdi tako roznata, tako lepa. Le naprej! Le ne zaostajati; kdor zaostane, je izgubljen! Torej, le naprej!

Dolga so sicer leta, a kratek se nam zdi njihov tek, ko se spominjamo svoje prošlosti, ki se nam zdi tako blizu, da jasno vidimo vse njene dogodke, a vendar nas ločuje od nje leta in leta. Trinajst dolgih let je že minolo, odkar se je ustanovil za spodnještajarske Slovence listič s ponosnim imenom „Domovina“. Majhen je bil v začetku, izhajal je le po enkrat na teden, toda leta so minevale in „Domovina“ je z leti rastla, razvijala se je kakor se razvija otrok v krepkega moža, in danes, ko stojimo na koncu trinajstega letnika, smemo reči, da je „Domovina“ list, katerega ugled je priznan ne samo v njegovi ožji domovini, temveč povsod, kjer se čuje slovenska govorica.

Dolgih trinajst let je „Domovina“ budila slovensko ljudstvo iz stoletnega sna, v katerega ga je zazibal zviti сосед, da bi ga lažje izzorabljal v svoje namene, trinajst let je že minolo, odkar budi „Domovina“ med našim narodom slovensko narodno zavest, odkar stoji kakor močna trdnjava na braniku za slovenske narodne posesti na Spodnjem Štajarskem, trinajst dolgih let že bije boj z našim najhujšim sovražnikom slovenstva, s spodnještajarskim odpadništvom, z nemčurstvom, in reči smemo, da je „Domovina“ vseh teh trinajst let častno izvrševala svojo nalogo.

Ni bilo ravno na mehko posteljico položeno časniško dete „Domovina“ ob svojem rojstvu, in trpek in težaven je bil njen dosedanji pot življenja, kajti s takimi težkočami, s takimi zaprekami se pač nima boriti noben slovenski list, kakor samo „Domovina“. Ako opozorimo svoje cenjene bralce na prošla leta, se bodo pač lahko spominjali, kolikokrat je pobelil iz c. kr. drž. pravdnštva padajoči sneg strani našega lista, kolikokrat so čitali ono tako kratko in toli pomembno vest — zaplenjeno —, spominjali se bodo, kolikokrat je stal urednik „Domovine“ pred celjskimi sodišči in se pokoril za svoje prepričanje po c. kr. ječah. Tako težkega stališča pač nima nobeden drug slovenski list.

In v zadnjem času, ko je „Domovina“ vedno odločnejše in odločnejše nastopala proti spodnještajarskemu nemčurskemu zagriženstvu in drugim nasprotnikom slovenskega življa na Spodnjem Štajarskem, ali se ni vse, prav vse dvignilo zoper naš list in ga skušalo pritisniti ob tla! — Ako pripomnimo, da smo imeli tekom enega tedna štiri preiskave, mislimo da je dovolj povedano. —

Ali vzlic temu, vzlic vsem zaprekam je ostala „Domovina“ še vedno list, ki se je odločno potegoval za pravice slovenskega naroda, ki je in ki bo storil vse, da bo naše slovensko ljudstvo spoznalo svoj položaj, svoje prijatelje in svoje nasprotnike.

V domači boj, ki po nekaterih delih naše slovenske domovine divja v nesrečo našega celokupnega naroda, se „Domovina“ ni in tudi ne bo spuščala. Njeno geslo je bilo in bo: Z vsemi močmi v boj za narodna prava Slovencev! Zato bo tudi nadalje prinašala članke, pisane po tem geslu, tičoč se domačega štajarskega narodnostnega boja, obenem bo pa tudi pazno motrila narodno življenje vsega slovenskega naroda. Posebno pozornost bo posvečala tudi koroškimi razmeram. V „Celjskih in štajarskih novicah“ bo prinašala zanimivosti iz vsakdanjega življenja spodnještajarskih Slovencev, v „Drugih slovenskih novicah“ pa važnejše dogodke iz drugih slovenskih pokrajin, iz bratske hrvatske zemlje in poročila naših rojakov iz Amerike. Društvene vesti bo prinašala tudi nadalje v posebnem oddelku. Narodnemu gospodarstvu je odmenjen tudi poseben prostor, v katerem bomo priobčevali nasvete in izkušnje naših priznanih delavcev na polju narodnega gospodarstva. V „političnem pregledu“ bomo poročali o važnejših domačih in tujih političnih dogodkih, „listek“ bo pa prinašal dokaj zabavnega berila.

Da pa nam bo mogoče ustreči vsem zahtevam, se obračamo do vseh cenjenih naših dosedanjih sotrudnikov in dopisnikov, da bi nam tudi v prihodnjem letu ostali zvesti in nam po možnosti pridobili še novih. Z združenimi močmi nam bo mogoče list ne samo vzdržati na dosedanji višini, temveč ga še povzdigniti do višje stopnje popolnosti. Povdarjamo pa vnovič, da se ne spuščamo v nikake osebne zadeve, katere nimajo za narodni procvit nikake vrednosti in nam nabavijo večinoma le tožbe in stroške, prosimo pa tudi, da nam se poročila pošiljajo kratka in jedrnata o vseh dogodkih, ki utegnejo zanimati čitajoče občinstvo. Dopisi naj se pošiljajo izključno le uredništvu.

Ker bo pa list mogel le tedaj napredovati, ako izpolnijo naši cenjeni naročniki tudi v materijelnem oziru redno svojo dolžnost, prosimo, da bi se nam naročnina čim najtočneje pošiljala. „Domovina“ bo tudi v novem letu izhajala po dvakrat na teden, vsak torek in petek. Naročnina znaša za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni in naj se pošilja upravništvu.

V nadi, da nam bodo ostali vsi naši naročniki zvesti tudi v prihodnjem letu in se bo njihovo lepo število pomnožilo še z novimi, želimo vsem, starim in novim, srečno in veselo novo leto!

Uredništvo in upravništvo „Domovine“.

Interpelacija

poslanca vit. Berksa in tovarišev na ministrskega predsednika kot voditelja pravosodnega ministrstva v zadevi jezikovne uporabe pri porotnih sodiščih na Spodnjem Štajarskem.

„V ravnokar minolem porotnem zasedanju so se pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju zopet vse obtožbe proti obtožencem, ki so zmožni samo slovenskega jezika, vložile v nemškem jeziku.

Obtožbo bi vendar moral v prvi vrsti obtoženec razumeti, posebno ker je ista samo njemu namenjena. Nadalje naravnost nasprotuje čl. 19. drž. tem. zakona z dne 21. grudnia 1867, št. 142 drž. zak., da obtoženec ne dobi obtožnice, proti kateri ima še pred obravnavo pravico prosvedovati, v njemu razumljivem deželnem jeziku, spodnještajarski Slovenec torej v slovenskem jeziku.

V tem slučaju mu je popolnoma nemogoče, da bi pripravil ali poučil svojega branitelja; navezan je torej na ustmeni prevod preiskovalnega sodnika, kateri je pa pri razglasitvi obtožnice v hitrici večinoma površen.

Ker bi morali biti nadalje porotniki pri okrožnih sodiščih v Celju in Mariboru po postavi zmožni obeh deželnih jezikov, ni tako postopanje samo protizakonito, temveč tudi nezmiselno; ne strinja se z najpreprostejšimi načeli pravičnosti.

Ako bi se dogodil izjemni, vsekako nepostavni slučaj — kajti ako se porotniške liste zakonito sestavijo, se ne more dogoditi — da kateri porotnik ne bi bil zmožen slovensčine in bi ga vzlic temu ena ali druga stranka ne od klonila, bi se morala slovenska obtožnica takemu posameznemu porotniku prevesti v nemščino; nezaslišano pa je, da se vse obtožnice vsled te možnosti sestavljajo v nemškem jeziku in jih potem pri obravnavi predsednik malo boljše ali slabše prevede v slovensčino.

Obtoženec ima pravico, da sam bere obtožnico in jo razume, ne pa, da je navezan na prevod.

Vložilo se je s strani poslancev, kakor tudi s strani zagovornikov že dovolj pritožb na pravosodno ministrstvo, ali vse so ostale nerešene in brez odgovora; ostal je le stari nered in stara krivica.

Podpisani poslanci zatorej vprašajo ekselencu ministrskega predsednika kot voditelja pravosodnega ministrstva:

„1. Ali pozna te razmere?

2. Ali je voljan, odgovoriti na to interpelacijo?

3. Ali je isti voljan, končno že vendar odpraviti grajani nedostatek in ukreniti, da bodo slovenskega jezika zmožni obtoženci tudi pri porotnih sodiščih dobivali slovenske obtožnice?“

Berks.

Povše.

Spinčič.

Zičkar.

Dr. Gladyszowski.

Dr. Zaffron.

Dr. Ploj.

Dr. Gregorčič.

Robič.

Dr. Ferri.

Pogačnik.

Perič.

Barwinski.

Pihuliak

Dr. Žitnik.

V spomin

Mateju Slekovcu,

umrlemu dne 15. decembra 1903.

Slovenec nima sreče.
Stritar.

Ko bi množino še let se gibal na svetu čelarnem, ne bi pozabil na dan, kadar sva vzela slovó, kadar si z velo rokó prijazno mi stisnil desnico, kadar sem videl slednjíč Tebi na ustnah smehljaj. Kdo bi si mislil tedaj, da dihal ne bodeš sedaj več; kratka življenje je pot, hitro se ona končá.

Ni še minolo celó dvakrat pet let in kratka tri leta,

kar ostavil nas je slavljeni naš Davorin, ki je marljivo orál ledino slovenske povesti, skrbno povsod trebeč, kar bilo je slabega v nji. Kdo nam odkrival odslej bo krajevskih zgodob resnico?

kdo nam bo čisto zlató ločil sedaj od prahu? Kakor po cvetkah metulj prah, minólost si iskal po spisih,

ki si jo ljubil srčnó, ker Ti je bila nad vse. Redka marljivost Ti je bila neprestana družica, zvezal takó si se ž njo kakor mož z zvesto ženó.

Vestno vršil si dolžnost, ki sveti poklic jo zahteva, bil si vnet božji pastir, podpirajoč božjo čast. Dokler na naših bo tleh zorelo grozdje po hribih, krasnih goríc vrli sin, slaven Ti bodi spomin!

B. Fl.

Veledenem gospodu dr. Ivanu Geršaku,

c. kr. beležniku.

Tvoj god je tu; praznujmo ga veselo; saj dolžni smo se njega radovati. Ti dika in ponos med nami brati, Bog blagoslovi vsako Tvoje delo.

Ko dviga se v višavo orel smelo, da nam bi dal Tvoj um v prostosti zlati neneboma uspešno delovati, slovensko nam podpirati deželo.

Pogumno rodoljubja iskro neti, žar sladke nade milo Te ogrevaj, da nam nekđaj svobode svit zasveti. Zor zlate sreče jasno Te obsevaj. Ko dozoreva poljski sad po leti, takó Tvoj trud Slovenstvu v čast prospevaj!

B. F.

Celjske in štajarske novice.

(Z novim letom) prevzame odgovorno uredništvo „Domovine“ gosp. Anton Ekar, na katerega naj se torej odslej naslovljajo vse toza devne stvari.

(Danes zvečer) na „Silvestrov večer“ v Narodni dom! — Obeta se vsestranska zabava, kajti sodelovale bodo naše najboljše moči, med njimi gca Moosova v samospetu in dvospetu z gco Anko Vrečerjevo, „Celjsko pevsko društvo“, pomnoženo s pevci „Slov. del. podp.

društva“ v mešanem in moškem zboru ter z dramatično predstavo „Dva gospoda in eden sluga“. Igrala bo narodna godba in vršil se bo srečolov, za katerega so se nabavili krasni dobitki. Naš priznani aranžer g. Benčan, presenetil bo sl. občinstvo s sijajno alegorijo. — Vstop je dovoljen članom vseh celjskih narodnih društev in njihovim rodbinam ter po njih vpeljanim gostom. Vstopnina prosta. Številke za srečolov se bodo prodajale po 20 v. Lstki bodo imeli vsak svojo številko in dobitki se bodo potem določili po žrebu.

(Zahvala.) Vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli, da je bilo ob „božičnici“ pri č. šolskih sestrah obdarjenih 60 revnih učencev tukajšnjega zavoda dne 23. t. m., izreka tem potom v imenu obdarjencev svojo iskreno zahvalo podpisane. Vodstvo okoliške šole v Celju.

Armin Gradišnik, šol. voditelj.

(Sokolski knjižnici) je daroval gosp. Karol Govekar 19 krasnih knjig. Lepa hvala živelj posnemalci!

(Spodnještajarska jubilejska ustanova v Celju.) Slavni okrajni zastop v Šoštanju prepustil je delež svojih ustanovnih stroškov južnoštajarske hranilaice v Celju po 400 K spodnještajarski jubilejski ustanovi.

(Vstopnice za slovensko drsališče v Celju) se dobijo od 31. t. m. naprej pri klubovem blagajniku v uradu celjske posojilnice od 11—12 dopoldne. Cene: za rodbinske celoletne vstopnice 8 K, za osebne 4 K, za dnevne 20 v, dijaške celoletne 2 K, dnevne 10 v. Za izposojene drsalke se plača za enkratno drsanje 40 v. Odbor.

(Pamet srečala enkrat Celjane.) Znano je, da so celjski mestni očetje, na čelu jim rajni g. Walland Alojz, po vsej sili hoteli široko cesto delati na „Otok“ čez južni del stavišča, kjer stoji sedaj ponosni naš „Narodni dom“. V dotičnih vlogah, s katerimi se je protivila posojilnica zoper to sklenjeno neumnost, dokazoval je njen zastopnik dr. Dečko, da edino pametna zveza „Otoka“ je cesta v ravni črti podaljšana Karolinina ulica, katera bi tudi v pravem kotu rezala državno cesto Celje-Ljubljana. Sedaj so Celjani končno sprevideli, da je ta nasvet pameten, ter delajo že most čez Sušincó v tej cestni progí. Torej vendar enkrat tudi v Celju pamet obvelja!

(Novi porotniški imenik za okrožno sodišče v Celju za l. 1904) je sedaj prišel, ki je zelo zanimiv. Glavnih porotnikov je 363, iz mesta Celja 49; nadomestnih porotnikov je 68; od teh iz Celja 48. Mesto Celje broji nekaj čez 6000 duš, torej ni slabo zastopano. Okolica celjska broji čez 4000 duš, pa niti eden ni bil najti med njimi, da bi ga bilo okrožno sodišče spoznalo za vrednega, da bi se mogel vpisati v porotniški imenik, akoravno je občina naznanila v porotnem imeniku nič manj kot 52 izvrstno za porotniško službo usposobljenih mož. No, zdaj pa glejte, in videli boste kam pes taco moli. — Čujemo, da bode županstvo okolice celjske zoper to famozno delo okrožnega sodišča vložilo pritožbo na pravosodno ministrstvo.

LISTEK.

K polnočnici.

(Hrvatski spisal J. E. Tomić, poslov. Silvester.)

Mlada plemenitašica, gospa Malka, ki še ni bila leto dni omožena s starim vdovcem Virgilom pl. Druškovićem, imela je en dan pred božičnim večerom sledeči pogovor s svojo mlado in lepo hišino Staziko:

„Oh Stazika, kako se veselim jutrnjega večera, ker je toliko gostov povabljenih!“

„Da, gotovo bode vrlo veselo,“ odgovori hišina, ki je svoji gospe goste in črne lase pletla v dolge kite.

„Povabili smo le najboljše družine naše okolice.“

„To je umljivo.“

„Pride tudi stari baron K.“

„A njegov sin?“

„On je v B... Toda prišli bodo tudi okrajni sodnik, stari pop in razun drugih še tudi štirje neoženjeni sosedi. Te smo morali povabiti, da ne bodo cel večer samovali.“

„Štirje neoženjeni!“ začudi se Stazika.

„Da, štirje!“ pritrđi gospa Malka. „Vsi štirje pa so mladi in lepi — oh, to bode zabava! — Poznaš li gospoda Janka Borovaja?“

„Čemu me vprašate, gospa?“

„Tako! — Ali ni res lep mladenič?“

„No in še kako! Ali se Vam morebiti dopada?“

Ker je gospa sedela pred velikim ogleđalom, pogleda vanj in kaj pozorno na lice svoje hišine.

„Čemu me vprašaš?“

„Tako! — ker je zares lep človek.“

„Kaj, Ti ga poznaš!“

„Čemu ne! Jako dobro. Dokler je še nje gova mati živela, bila sem pri njej za hišino. Od tam sem šla v Zagreb in iz Zagreba prišla sem tukaj k Vam v Zagorje.“

Mlada gospa Malka molči nekaj časa, potem pa nadaljuje razgovor:

„Ti ga torej poznaš?“

„Jako dobro.“

„Jako dobro? Kako misliš to?“

„Kako to mislim? Saj se mi je prej vrlo laskal.“

„Laskal, tebi? . . . Menda ne govoriš resnice!“

„Prosim Vas lepo! On me je ljubil in se mi zaklinjal, da me hoče vzeti v zakon.“

„Kaj? . . .“ zategne gospa Malka — „tebe vzeti!“ In vzdignivši se zamahne z desnico, da vdari predrzno služabnico v lice. Ta je bila zdaj seveda v malo povoljnem položaju „potrebne obrambe“ in ker je še držala ravno zgotovljeni dve kiti svoje gospe v roki, prime jih še trdneje in potegne za nje, kolikor le more. Tako pa prisili svojo gospo, da se mora vsesti nazaj na stol.

„Oh ti, nesramnica!“ zakriči gospa bolesti in jeze. „Ti se predrzneš mene za lase vlačiti, ti — ti se tudi predrzneš ljubiti gospoda Janka!“

„Prosim, umirite se, milostljiva gospa!“ prosi Stazika, držeč še vedno kaj čvrsto obe kiti svoje gospe. „Gospod Janko, to je res, je mene ljubil, a jaz njega nikoli —“

Gospa Malka nasmeji se zdaj na ves glas in tak smeh je vedno in vsikdar znamenje dobre volje ter pripravi svojo hišino, da izpusti njene kite.

(Celje in Gradec.) Križ božji, koliko je bilo vpitja po nemškem časopisju, ko se je izvedelo o Kosmovem poneverjenju v celjskem okrajnem zastopu. „Vahtarca“ je kar tulila samega veselja; če bi še mogla, bi bila gotovo znorela vsa ona suma njenih so- in podurednikov z „vahtarco“ vred. Ravnotako je bilo z njenim nje vrednim bratom „Štajercem“ in sestro v obreko vanju slovenskega naroda, z mariborsko „marburgerco“. Graški „Tagblatt“ se je kar vil same sreče, da more izliti svojo gnojnico po Slovencih, in častitljiva tetka „Tagespošta“ je s svojimi brezzobimi čeljustmi naklobasala toliko žalitev slovenskega naroda, kakor še malokdaj. Šlo se je za okroglih 45 tisoč kron. Ali sedaj, sedaj, ko je prinesel nemški „Kristkindl“ nemškemu Gradcu in njegovim nad vse nemškimi „purgarjem“ božično darilo v znesku okroglih 750 tisoč kron primanjkljaja v občinski blagajni, o sedaj pa ti obrekovalci Slovencev tišče rep med noge (kar vroče jim prihaja o božiču! — Heil! — op. st.) in ne upajo povedati resnice. Zvijajo se kakor kača v ognju in pripovedujejo, kako prijazno je sprejel graški župan preiskovalno komisijo deželnega odbora, pripovedujejo, da na kako poneverjenje ni mogoče niti pomisliti i. t. d. Strela, 750 tisoč kron manjka v blagajni, ni jih, če jih iščeš celo leto z Auerjevo svetilko, pa pravijo, da so le pogreški v računanju. No, no, pa menda vendar nimajo na graškem magistratu nastavljenih ljudskošolskih otrok za računovodje, kajti takim paglavcem bi se še moglo verjeti, da se računajo za tako vsoto, nikakor pa ne izurjenim računovodjem. Kako že pravi ono rečenica, nemška namreč, da je nekaj gnilega na Danskem; nam se pač zdi, da je v nemškem Gradcu veliko več gnilobe, kakor pa na Danskem. Kunštni so pač ti gospodje, toda kdo drugi je morda tudi, in koncem konca bomo pač izvedeli, da se je najbrž ta ali oni nekako po Kosmovo zaračunal. Največja škoda za Nemce, da ne sprejemajo Slovencev v službo na graškem magistratu, kajti potem bi jim ne bilo treba skrivati, ker smo trdo prepričani, da bi se navalilo „zaračunanje“ dotičnemu Slovencu na hrbet, ki bi hočeš, nočeš, moral prevzeti nase tuj greh. Vsekako je ta zadeva zelo mučna za one kričače, ki se niso mogli dovolj nakričati nad „goljufijami Slovencev“, kajti sedaj so jim njihova opravljiva usta dovolj močno zapečateni s 750 tisoč kronami, ki jih žalibog ni več. Da, ljuba „vahtarca“, hic Rhodus, hic salta, tu sedaj preobračaj svoje kozolce, Slovenci si homo celjsko okrajno blagajno že vedeli in znali spraviti brez tebe zopet v red. Svetuj rajši svojim ljubim Gradčanom, kako naj pokrijejo svoje izgube!

(Jezikovne razmere na celjski pošti) To liko in tolikokrat smo že grajali nedostatek, da ne rabimo hujšega izraza, na celjski pošti, da se le s silo in težavo dobi dvojezična potrdila. Ako ga ne zahtevaš, ga ne dobiš, akoravno si govoril z dotičnim uslužbencem slovenski, in sicer ne tako, kakor je v navadi pri teh go-spodih, da stranka govori slovenski, poštni usluž-

benec pa nemški, ne, lepo slovenski govori s teboj, potrdilo ti pa da le v nemškem jeziku. Ne vemo, kako naj bi si tolmačili tako postopanje o. kr. poštних uslužbencev, da ne bi se morda kdo čutil prizadetega, pač pa upamo, da bo slavno ravnateljstvo v Gradcu storilo svojo dolžnost. Da pa ne bo morda kdo mislil, da si take stvari izmišljujemo, povemo, da se je nekemu gospodu že v drugič dalo v telefonskem uradu samonemško potrdilo, in sicer zadnjikrat dne 23. t. m. Ali morda za telefon veljajo druga pravila, kakor za brzojav in pisemsko pošto? Razložite nam to, gospod poštni načelnik.

(Letošnji predpust) nam obeta Celjanom zopet celo vrsto krasnih zabav. Kakor smo že omenili v zadnji številki, priredi „Slov. delavsko podporno društvo“ svoj plesni venček v soboto, dne 9. prosinca v „Skalni kleti“. Natančnejšega za danes še ne moremo poročati, ali upanje pač smemo izreči, da bo ta venček gotovo napolnil obširne prostore „Skalne kleti“ do zadnjega kotička. — Celjski slovenski trgovski uslužbenci prirede svoj „ples“. Letošnji, prvi, se je obnesel nad vse sijajno, pričakovati je torej, da bo tudi drugi uspel ravnotako. Vrši se ples dne 17. prosinca. Kakor pričujemo na drugem mestu, so mariborski slovenski trgovski uslužbenci iz ozirov na svoje celjske kolege prenesli svoj plesni venček, ki je bil določen na isti dan, na poznejši čas, da se morejo udeležiti Mariborčani celjskega in Celjani mariborskega. Nadejati se je torej vsestranske udeležbe. Načlančnejše bomo poročali o pravem času.

(Velenjska železnica) preide z jutrnjim dnevom v državno upravo. Vozni red se je nekoliko izpremenil. Vlaki bodo vozili dokaj hitreje in bodo imeli ugodnejše zveze s Celovcem in dalje Slavno občinstvo opozarjamo na tozadevno vest med naznanili.

(Okrajni šol svet celjski) je v svojih sejah dne 20. novembra in 18. decembra t. l. imenoval g. J. Hrnka za zač. učitelja v Dramlje in gdč. K. Zmrzlikar v Gotovlje; vzel na znanje poročilo, da je dež. šol svet dovolil za celjsko deško okoliško šolo novo paralelko (7. razred) ter imenoval g. Fr. Lovreca za pom. učitelja na to paralelko; vzel na znanje kolavdaciji novih šolskih poslopij v Ljubecni in Dramljih; sklepal o prošnji kr. šol. sveta šmartinskega za poldnevni poduk ter o zadevi posebnega vhoda v občinsko pisarno v šoli na Teharjih; priporočal podelitev nekaterih starostnih doklad; posvetoval se o šolskih stavbah v Novicerkvi, Frankolovem in Žalcu.

(Siroti Ivančeku Šumljak v Gotovljah) so poslali kot božično darilo gospodični učiteljici Marija in Pavla Cidrih 10 K in g. dr. Hrašovec v Celju 6 K. Bog povrni p. n. darovateljem ta blagi čin. Anton Petriček, varuh.

(Iz Vojnika) Kakor že več let, tako priredila se je tudi letos 23. decembra božičnica revnim otrokom tukajšnje slovenske šole. Pri prijateljih naše mladine nabralo se je K. 237 60, za katere se je nakupilo 31 popolnih oblek in 9 parov močnih čevljev ter napravilo lepo božično

drevo. Darovali pa so: Vodušek Andrej 20 K.; Vrečer Apolonija, 20 K.; Vrečko Martin, 20 K.; J. M. Koschutnik, 20 K.; Posojilnica, 50 K.; občina Škofjavska, 20 K.; J. Cinglak, 10 K.; dr. A. Žižek, 10 K.; občina Višnjavska, 10 K.; Mahorčič, 5 K.; A. Brezovnik, 5 K. ter blaga za obleko ter nekaj specerije, J. R. Škoflek 4 K.; S. Eksel, 4 K.; F. Berdajs 3 K. Po 2 K. so darovali: T. Tramšek, W. N., M. Lavbič, J. Lipuš, Fl. Vrečko, Fr. Lužer, J. Jošt (Boštjan), dr. J. Serbec, dr. I. Dečko; po 1 K.: J. Golež, J. Prekoršek, Fr. Skamen, J. Vrisk, G. Kožuh, Fr. Čepi, Fr. Stožir, Fr. Brance, Fr. Ofentavšek, A. Vengust (Hrepen), Al. Vincl, J. Kovač, J. Podrgajs (Stat), M. Goligranc, R. Serbec, M. Plevnik, Iv. Burger; Št. Čečko, 40 v.; I. K., 40 v.; M. Ribezel, 30 v.; V. Grein, 20 v.; Mih. Škoflek 20 v.; J. Močnik, 10 v.; P. Majdič 1 vrečo moke. — Bodi na tem mestu izrečena zahvala vsem blagim dobrotnikom, posebno pa še nadučitelju g. Koschutniku za njegov veliki trud in skrb pri nabiranju milodarov ter prireditvi lepe svečanosti.

(Št. Jurij ob juž. žel.) Nemška laž je dobila v našem trgu vendarle tupatam ugodna tla in marsikateri davkoplačevalec je v strahu, da bo moral plačevati po Kosemu poneverjene svote. Zato je pač dobro, da opozorimo te naše tržane iznova na tozadevno notico v zadnji „Domovini“ iz katere se jasno razvidi, da davkoplačevalci ne bodo plačali niti vinarja v svrhu pokritja Kosemovega poneverjenja. Doklade so se le zato povišale, ker so se dovolili višji zneski za posip in popravo okrajnih cest kakor lansko leto. Dovolil se je tudi višji znesek za štipendije učencem kmetijske šole na Grmu in več takih potrebnih stvari. Nemcem je pri celi stvari edino le zato, da bi dobili okrajni zastop v svoje roke, ali tu se pač motijo, kajti slovenski volilci ne bodo šli na limanice lažnjivih nemških listov in agitatorjev. Toliko o tej stvari. — Nekaj nam naj bo še dovoljeno pripomniti. V Št. Juriju imamo morda tri ali štiri nemčurje in tem nebodijih-treba v čast nahajajo se po nekaterih šentjurskih gostilnah neke „Polizeiordnunge“, ki gotovo niso v čast slovenskemu trgu. Dotični gostilničarji, oz. gostilničarke bi menda že preskrbeli slovenski „policijski red“, samo gostje naj bi jih opozorili nato. Z novim letom naj bi ne bilo nikjer več teh nemških cap — Čas veselje in zabav je tu. Tudi pri nas se pripravljamo, da preživimo predpust kar najprijetnejše. Ob priliki poročamo še kaj natančnejšega.

(Braslovško pevsko društvo) je imelo dne 27. t. m. svoj XI. občni zbor. Po običajnem pozdravu g. predsednika Ant. Balanta in proizvanju nekaterih pevskih točk se je vršila volitev novega odbora. Izvoljeni so: g. Anton Stergar, poslovodja tvrdke Pauer, predsednik; gosp. Mat. Perger, podpredsednik; g. Ivan Kramar učitelj, tajnik; g. Matija Bošnjak, blagajnik. Jakob Perger in Blaž Rovšnik odbornika; Matija Rovšnik in Valentin Orehovec namestnika. — Zbralo se je k temu zborovanju toliko ljudstva, da so bili gostilniški prostori gosp. župana V. Brišnika do

„Ti ga torej nisi nikdar ljubila! Vidiš, to je lepo od tebe. Zdaj ti res lahko rečem, da si pametna deklica. Kam bi pa tudi peljala taka ljubezen? V tvojo sramoto!“

„To je res!“

„Torej glej! Bog ve, ali te je res gospod Janko kedaj zvesto ljubil. Ti morebiti ne veš, da se je meni prilizoval že več kot tri leta prej, predno sem se omožila.“

„Res? . . . Čemu pa Vas ni takrat prosil roke?“

„Moji starši namreč so reč drugače odločili. Morala sem slediti staremu možu!“ vzdihne mlada gospa.

„Kateraga Vi ne ljubite . . . dostavi Stazika.“

„Kako ti to veš?“

„Ker je on star. Vi pa ste še mladi in lepi ter polni življenja. Draga moja gospa, Vi ljubite celo nekega drugega.“

„Jaz tega ne vem; a ti?“

„Jaz pa vem!“ reče odločno hišinja.

„Koga, no, koga; da slišim, da vidim, kaj pravi tvoja nespamet.“

„Gospoda Janka Borovaja.“

„Po čem sodiš to?“ vpraša gospa s posmehom. Viditi je bilo, da ji ta razgovor posebno ugaja.

„Po čem? Po zaušnici, katero ste mi hoteli dati!“ odgovori razumna služabnica.

„Stazika!“ spregovori po kratkem prestanku gospa, „ti si res pametna deklica. Se pa li morem tudi zanesti na te?“

„Vedno in vsikdar, milostljiva gospa!“

„Hočem te dobro poplačati . . .“

„Ni vredno omeniti tega!“

„Ti torej nisi nikoli ljubila Janka?“

„Ne!“

„In ga zdaj tudi ne ljubiš?“

„Ne!“

„Ali vedeti moraš, da — da . . .“

„Da ga Vi ljubite!“ pomaga Stazika.

„Da, res je, ljubim ga in on mene. Do zdaj nisva mogla še na tihem govoriti, ali jutri pri polnočnici, to se reče po polnočnici hočem obiskati gospoda Janka!“

* * *

„Stazika, Stazika!“ oglasi se za tem pogovorom hripav glas iz sosedne sobe, kateri glas si je prizadeval prav nežno se glasiti, kar se

mu pa ni posrečilo. Prešel je v nekakšno hripanje in zatem v neodjenljiv kašelj. Stazika pohiti takoj v spalnico svojega gospoda, kateri je bil danes celo proti svoji navadi že na nogah in je še v nočnem plašču sedel v naslonjaču.

„Kaj zapovedujete, milostljivi gospod?“

Gospod Virgil pl. Drušković, starec kakih šestdeset let, osivel in rudečega lica, položi prst na usta in zapove s tem znamenjem hišini, naj molči. Odvede jo v tretjo sobo. V tej sobi, ki je bila pripravljena za sprejemanje gostov, postoji in sedaj se začne sledeče:

„Jaz sem se danes zgodaj zbudil!“

„Ravno se čudim temu, vaša milost!“

„Trdno sem spal, kar me prebudi vajin razgovor v sobi poleg mene — —“

„Je li mogoče?“

„Da, jaz sem slišal cel vajin razgovor in vem vse . . . Priznaj vse! . . . Kaj je rekla milostljiva?“ zapove s pretečim glasom pl. gospod Drušković. „Ali ni rekla, da ljubi gospoda Janka Borovaja?“

„Da!“ pritrdi iznenadena in prestrašena hišina.

„In da mene ne ljubi? — Krokodil!“

zadnjega prostora zasedeni. Braslovčani so stem pokazali, kako čislajo svoje pevce. Mešani in moški zbor je pod vodstvom g. pevovodje V. Roj nika mnogo pesmi krasno in dovršeno izvajal. Pevci in pevke so dokazali, koliko se da s pridnostjo, trdno voljo in požrtvovalnostjo doseči. Priznati se mora, da tako lepega, ubranega petja ne slišiš daleč okolu. Oglasilo se je več govornikov, ki so povdarjali nesebično, uspešno delovanje pevškega društva in udje vzpodbujali k vztrajnosti. Le tako naprej vrli Braslovčani, da bomo praznovali enkrat 25letnico obstanka našega društva sijajno in dostojno v čast krasne braslovske župnije in proslavo našega naroda ter mile domovine.

(Kmetijsko društvo za ormoški okraj s sedežem v Ormožu), priredi v nedeljo, dne 3. januarja po večernicah v Cvetkovcih v gostilni g. Horvata svoja prva gospodarstvena predavanja. Na dnevnem redu so sledeče zanimive točke: 1. Pozdrav načelnika g. inženjerja Lupša in razlaganje delokroga tega društva; 2. predavanje g. Ivanuša o gospodarstvu; 3. predavanje g. Korparja o umni živinoreji; 4. predavanje g. inženjerja Lupša o hrani rastlin z ozirom na gnojenje. Po predavanjih se bode konstituirala tukajšnja podružnica pod imenom „Šentlenartska podružnica kmetijskega društva za ormoški okraj“. Temu programu sledi končno prosta zabava. Kakor se vidi, si je odbor tega društva v svesti svojih nalog, kajti sestavil si je že sledeči zanimivi program: tekom te zime bode priredil osem popularnih gospodarstvenih predavanj v različnih krajih ormoškega okraja, osnoval si bode že koj ob novem letu tudi lastno knjižnico, nakupil bode nadalje več gospodarstvenih prepotrebni strojev ter osnoval lastno drevesnico v bližini Ormoža, kakor na več delih okraja trsnice itd. Kakšno zanimanje kažejo naši kmetje za to mlado društvo, to sledi že iz tega, da je v tem kratkem času njegovega obstanka že okolu 80 kmetov prijavilo načelništvu svoj pristop, in koj v prvih dveh tednih januarja se bodele osnovali že podružnici Sv. Lenart in Sv. Miklavž. Želeti bi bilo, da bi se tudi drugod začelo tako živahno gibanje v prosveto kmetijstva.

(Sv. Lenart v Slov. goricah.) Na tukajšnji ljudski šoli se je vršila 26. t. m. redka svečanost — po naši vednosti prvokrat — otroci so se zbrali popoldne v telovadnici okolu božičnega drevesa. Rajni gospod Magdič, blagosrčni mož, je zapustil ustanovo v namene, da se naj ubogi otroci vsako leto obdarijo pred božičem z obleko. Da bi pa tudi drugi otroci imeli svoje veselje, odločilo se je učiteljstvo, nabrati pri tržanih darove. In res darežljivost tržanov je preseгла naše najboljše nade. Nabralo se je nad 150 K. Razun tega so darovale gospe različne pekarije in slaščič. Svečanost se je vršila v najlepšem redu. Prišli so gostje iz trga, pa tudi iz sosednih občin so prišli starši gledat in se veselit z otroci. Stojč pri bogato okrašenem božičnem drevesu prične g. nadučitelj svečanost s kratkim

a jednatim pozdravom na zbrane goste in se zahvali v imenu učencev vsem prijateljem mladine, ki so s svojo darežljivostjo pripomogli, uresničiti to svečanost. Nato se je izvrševal program: petje in predavanje šolske mladine. Na zadnje se še zahvali en učenec in potem ena učenka v imenu vseh učencev (učenk) za božična darila. Potem se zberejo otroci po razredih okolu dolgih miz. Vsak dobi v posebnem zavitku slaščic, zraven pa še ali krasen koščen peresnik, ali nožek, ali škatljo za peresnike, ali nogavice, rokavice itd. Z obrazom veselja se žarečim so zapustili otroci dvorano. — Pristrčna hvala vsem tržanom, ki so s svojo darežljivostjo naredili otrokom toliko veselja.

(Umrta) je v Št. Juriju ob Ščavnici dne 29. decembra t. i. Terezija Brumen roj. Korošec, mati g. dr. Antona Brumena, odvetnika v Ptuj. Blag ji spomin!

(Vojaški begunec). Dne 23. decembra 1903 je pobegnil od vojakov 15. stotnije 87. pešpolka v Pulju Franc Skernšek, doma v Gaberku pri Velenju. Seboj je vzel svojo nakaznico, glasečo se na 4 K., ter jo ponaredil na 14 K., kar so pa na pošti spoznali. Potem je še poneveril nakaznico, glasečo se na 6 K. Dotičnik mu jo je dal, da mu prinese denar s pošte, a lump je šel, kam ni znano. Vzrok je bil baje to, da ga ni veselilo več služiti. Vojakom so ga potrdili 1. 1900. Ko pa je stal enkrat na straži, je tudi dezertiral in dobili so ga šele za nekaj mesecev. Sumilo se je o njem, da je pri tem begu ubil nekega železničnega uradnika. Sploh je bil radi tatvine že precej zaprt. Če ga dobijo sedaj, no potem pa bo dolgo čakal na civilno obleko, za katero najbolj žaluje.

(Svoje čitatelje opozarjamo) na tendensko revijo „Parlamentär“, kateri s prihodnjim letom stopi v 22 letnik. Ta edini v nemškem jeziku izhajajoči politični slovanski list, katerega geslo in naloga je, braniti pravice vseh Slovanov, priobčil je do sedaj že nebroj tudi slovenskih člankov. Priporočamo ga toplo slovenskemu občinstvu. Cena mu je 24 K. na leto. Urejuje ga dr. Karl Živný, in izdaja Marta Živna — Skrejšovska, na Dunaju, 9/4 Althaupt, 9.

Društveno gibanje.

(Slovensko delavsko podporno društvo v Celju) priredi plesni venček v soboto dne 9. prosinca 1904 v prostorih restavracije „Skalna klet“ pri Celju. K plesu svira oddelek narodne godbe. Vstopnina za ude 60 vin., za neude 1 K. za osebo. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ker je čisti dohodek namenjen „Delavskemu domu“, se preplačila hvaležno sprejmejo. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

(Učit. društvo za celjski in laški okraj) ima dne 6. januarja 1904 v prostorih okoliške deške šole v Celju ob 11. uri dopoldne svoje zborovanje. Mimo običajnih točk je tudi na vrsti predavanje tovariša J. Schmoranzerja o novi struji risarskega pouka v ljudski šoli. P. n. člani in gostje so vljudno vabljeni!

(„Slavna slovenska Matica“ v Ljubljani) je darovala bralnemu društvu v Galiciji pri Celju štiriindvajset lepih knjig. Za ta velikuđni dar ji izreka najiskrenejšo zahvalo odbor.

(Šoštanj.) Odbor „Šaleške čitalnice“ v Šoštanju je sklenil prirediti sledeče veselice: 1. na silvestrov večer veselico z domačo godbo kapelnika Žagarja; 2. sredi prosinca gledališčno igro in ples z isto godbo; 3. na svečnico gledališčno igro in koncert tamburašev in pevcev; 4. na pustno nedeljo običajno pustno veselico, burko v enem dejanju, maškarado, ples, domača godba; 5. veliki koncert na godala na lok in glasovir; 6. vsak teden enkrat kegljanje v hotelu „Avstrija“; 7. vsak teden enkrat večerni sestanek v drugih narodnih gostilnah; 8. na pustni torek izlet v Velenje k Ježovniku na ples. Za vse veselice izidejo vabila pravočasno.

(Šoštanjski samci) vabijo na veliki ples, katerega prirede dne 3. prosinca 1904, ob 8 uri zvečer v veliki dvorani gosp. Fran Rajšterja. Vstopnina za osebo 1 K. za obitelj 2 K. — Toaleta promenadna.

(Narodna čitalnica na Vranskem) ima dne 3. januarja 1904 ob 3. uri popoldne v gostilni „Slovan“ svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. K obilni udeležbi vabi najvljudneje odbor.

(Narodna čitalnica v Rajhenburgu) se je prostovoljno razpustila.

(Čitalnica v Šmarju pri Jelšah) ima v četrtek, dne 31. decembra t. l. svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom; obenem se vrši dražba na subabonement. — V sredo, dne 6. januarja 1904 priredi v dvorani gospoda Karla Jagodiča ml. veselico s koncertom in plesom ter vabi najvljudneje cenjene rodoljube k mnogobrojni udeležbi.

(Kat. pol. društvo v Konjicah) ima v nedeljo, dne 3. januarja 1904 občni zbor, na katerem se bodo obravnavale važne stvari. Pridite v obilnem številu iz celega konjiškega okraja!

(Slov. trgov. klub v Mariboru) je sklenil preložiti svoj nameravani trčovski ples, ki bi se moral vršiti 17. januarja 1904 na 8. februarja 1904 v mariborskem „Narodnem domu“ z ozirom na to, ker se enak ples vrši dne 17. januarja v celjskem „Narodnem domu“. Zato pričakuje odbor slov. trg. kluba, da se bodo istega udeležili tudi celjski trgovski krogi kakor i drugo slav. občinstvo.

Odbor „Slov. trg. kluba“ v Mariboru.

(Učiteljsko društvo za ptujski okraj) ima svoje letno glavno zborovanje v četrtek, dne 7. prosinca 1904 dopoldne ob pol 11. uri v okoliški šoli po sledečem sporedu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo zastopnika učiteljstva v okraj. šol. svetu o svojem delovanju. 4. Predlogi glede naročitve časopisov in knjig za leto 1904. 5. Letno poročilo a) tajnikovo in b) blagajnikovo. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. Istega dopoldne ob pol 10. uri zboruje ravno tam čebelarsko društvo za ptujski okraj in bo med drugim g. predsednik Jos. Wesiak predaval, kaj da je

„Da, to sem jaz rekla!“

„In da ji moraš ti pri njenih naklepih pomagati?“

Gospod Drušković se krobotno nasmeje, Bog si ga ve ali iz srca ali iz jeze. A jutri po polnoči se oba snideta. Bržčas na čaj in to sicer prvokrat. Ali — čemu bi jima ga jaz ne skuhal? Ti znaš molčati, Stazika!“

„Kakor riba!“

„In posebno če ti s temi tremi cekini zapečatim usta!“

„Še sódnega dne jih ne bodem odprla!“

„Tu jih imaš! Ali da nikomur ne zašepčeš o tem, kar bodeva sedaj govorila.“ Gospod Virgil je govoril nekaj časa s svojo hišino in jo potem odslovil.

* * *

„Čemu te je poklical gospod?“ vpraša gospa Malka hišino, ko se je vrnila.

„Morala sem mu na vratu iztisniti neki mozol!“ zlaže se služabnica.

„Drugega nič?“

„Ne!“

„Je li dobre volje?“

„In še kako!“

„Pa tudi ti si nekako dobre volje!“

„Čemu ne, ko se že naprej veselim vaše blagodarnosti.“

„Ah da — radi Janka!“

„Ah da — radi treh cekinov!“ misli si Stazika.

* * *

„Malika, Malčika!“ zasliši se zopet nežno hripavi glas gospoda Virgila iz sosedne sobe.

Gospa, nališpana kakor kakšna punčka, pohiti v spalnico.

„Kaj je, dragi Virgil?“ vpraša s sladkim glasom, kakor bi si bila celo grlo namazala z medom.

„Jutri bomo imeli mnogo gostov!“ reče gospod Virgil in zeha.

„Ti si tako želel.“

„Da, da! Ali jaz sem že priletel in o polnoči bi bil rad že v postelji.“

„Nihče Te ne bode motil, dragi Virgil. Gosti se tedaj tako razidejo, a jaz se hočem odpeljati k polnočnici. Gospod Borovaj bil je tako prijazen in mi je ponudil svojo kočijo.“

„Tebi jo je ponudil?“

„Da, meni! Ali si morda ljubosumen?“

„Bog varuj!“

„Ti me vendar poznaš, moj stari!“ zašepče žena ter močno in trdno objame svojega starega.

„Seveda, seveda! Prav dobro!“

„Potem po polnočnici vrnem se v Jankovo hišo na čašo čaja — saj si zadovoljen, ne? Glej, noč je mrzla, vožnja v mrzli noči tudi ni zdrava in človek se lahko prehladi.“

„Res je res — in čaj ogreva . . . nekoliko ruma . . . topla soba . . . in pogovor . . . Si solus cum sola, non praesumitur orare pater noster.“ (Ako sta moški in ženska sama, navadno ne molita očenaša).

„Kaj si rekel?“

„Nič, nič! To je latinski in pomeni: čaj človeka jako ogreje.“

„Toda Ti si ljubosumen, stari moj!“

„Bog varuj! Dobro Te poznam. Ali jaz tudi znam dober čaj kuhati!“

„Stari ne govori tako — si preveč zaspan!“

* * *

(Konec prihodnjič.)

treba znati vsakemu čebelarju začetniku. Na polnoštevilo udeležbo vljudno vabi

Fr. Šorn, t. č. predsednik.

(Bralno društvo v Jurovcih pri Ptuj) ima v nedeljo, dne 10. januarja 1904 v gostilni g. Rižnerja svoj občni zbor in sicer poročila o delovanju v pretečenem društvenem letu, volitev novega odbora in sprejemanje udov. Potem se vrši prosta zabava s srečolovom, tamburanjem in petjem v sosedovi gostilni g. Gomilška. Začetek ob 3. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno odbor.

(Bralno društvo „Lipa“ pri Sv. Bolfenku) blizu Središča ima dne 3. januarja 1904 ob 8. uri zjutraj v svojih društvenih prostorih redni občni zbor. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 2. Pregledovanje računov. 3. Vpisovanje udov in volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo „Edinost“ v Središču) ima dne 6. januarja — na dan svetih treh kraljev — ob 6. uri zvečer svoj občni zbor v društvenih prostorih g. J. Sinka. Spored je naslednji: a) nagovor predsednika; b) poročilo tajnika; c) poročilo blagajnika; d) volitev pregledovalcev računov; e) volitev novega odbora. — Delovanje našega društva ovirajo različne okolnosti, da ne more razširiti svojega delokroga. Vendar stopa z novim letom v enindvajseto leto svojega obstanka. Želeti bi bilo, da se udeleže letošnjega občnega zbora vsi društveniki in tudi drugi prijatelji društva, ki bi morebiti želeli pristopiti kot udje.

(Čitalnica v Ljutomeru) ima svoj občni zbor z običajnim sporedom v nedeljo, dne 3. januarja 1904 ob 7. uri zvečer v prostorih gosp. Seršena. K polnoštevilo udeležbi vabi odbor.

(Sv. Jurij ob Ščavnici). Na dan 6. prosinca priredi mladina našega bralnega društva veliko veselico z jako zanimivim sporedom: Mili glasovi tamburic se bodo menjali z lepimi pesmimi naših domačih g. tamburašev in pevcev. A v tem objetju lepih zvokov bode naša mladina predstavljala dramatično igrano „Požigalčeva hči!“ Ker obeta biti ves spored jako zanimiv, vabimo vse bližnje in daljne somišljenike in prijatelje k obilni udeležbi!

(Vabilo) k petemu občnemu zboru društva „Zvezde“, ki bode v nedeljo 3. januarja 1904 na Dunaju v dvorani „Zum Regensburgerhof“, I, Sonnenfelsgasse 2. Začetek ob petih popoldne. Dnevni red: Nagovor g. predsednika, poročila gg. tajnika, blagajnika, pregledovalcev, volitve, slučajnosti. Občnemu zboru sledi društvena zabava s sodelovanjem g. Avg. Janša in društvenega pevskega zbora pod vodstvom g. Vinka Krušica.

Odbor.

Umno ravnanje s travniki.

Predavanje inženjerja Lupša v „kmetijskem društvu za ormoški okraj“ dne 13. decembra 1903.

Marsikomu se bo morda čudno zdelo, da ravno danes govorim tukaj o umnem ravnanju s travniki, o čemer se poprek še jako malo sliši in čita, toda na to so me napeljale edino le okolnosti, namreč nepravilno ravnanje, ali bolje rečeno nobeno ravnanje s travniki, kajti navadno se lahko opazuje, da povsod gospodarji jemljejo s travnika krmo za svojo živino, a redilnih snovi, katere potrebuje ta zopet v ohrambo in novo razvijanje rastlinstva, mu skoro nikjer ne vračajo. Polje in druga obdelana zemlja je po naših krajih že popolnoma izsesana, ona ne do naša dobička, katerega bi imeli iz nje pričakovati in zato je nujna potreba, gledati na to, da si kmet zagotovi na drug način svoj obstanek. Živina je danes en tak vir, iz katerega se lahko vedno jemlje, ona je tisti studenec, ki nikdar ne usahne. Kdor pa hoče živino rediti, temu bode glavna naloga, da dobiva za živino dobro krmo za pokladanje.

V podlago in vzgled naj nam služita dva travnika, prvi je suh, trava na njem je slaba, rumenkasta in sežgana, zemlja pa peščena; a lepa, zelena in velika trava, med njo se v prijetnem vetru nagibajoče bele, rumene in višnjeve rožice na drugem sosednem travniku govore o razumnosti gospodarjevi. Tukaj nastane vpra-

šanje: odkod pride to, da je prvi travnik suh in slab, a drugi tako lep in razvit, da ga je kar veselje gledati? Majhni in plitvi jarki (k večjemu do 5 cm. globoki), po katerih curlja polagoma iz bližnje mlake napeljana voda, je vse, kar tukaj opazimo. Skoro neverjetno je, da bi v tem ležala tista čarobna moč, ki pospešuje rast rastlinstva tako živahno in intenzivno, a vendar je to istima! Voda donša rastlinam živalske in rastlinske redilne snovi, posebno deževnica in studenčnica ter voda ki priteče po lapornati ali apneni zemlji, krepí prav izdatno nižje dele rastlin. Voda je torej glavno živilo! Očividni dokaz tiči že v tem, ker znanstvena preiskavanja kažejo, da obstoji nad polovico vsake rastline le iz vode, ona pa je nadalje še tudi tista moč ki privaja celo v najmanjše koreninice zdrobljene živalske kakor rudninske redilne snovi ter rahlja prst, v kateri se nežne koreninice prav lahko širijo in šopirijo, ona je tudi tista moč, ki po zimi razganja vse večje kamenje in ga drobi v rodo vitno prst, itd.

Na suhih, posebno na peščenih travnikih se kaj rade udomačijo raznovrstne škodljive živali, izmed katerih so poljske miši najškodljivejše. Ako se pa razliva po njih voda primerno, tedaj se ne bodo take škodljivke na njih nikdar nase lile. Posebno se jih ogibljejo vse tiste, ki prebivajo v podzemeljskih luknjah in so najbolj kvarljive. Ob tej priliki bode omenjeno, da lopa tarja krta ne prištevam takim škodljivkam, če ravno mu še dandanes, to je v stoletju učenosti in napredka, mnogi gospodarji strežejo — seveda le v lastno škodo — po življenju; krt je kmetovalčev prijatelj, ker on se živi le s škodljivim mrčesom in nikdar od korenin, kakor pravijo kmetovalci, ki hočejo še vedno gospodariti po svojem starem kopitu. To zna pač vsak naravo slavec a čudno, da ravno marsikateri kmet še tega noče vedeti! Torej če hočete, dragi kmetje, da boste imeli po vaših posestvih nekoliko manj mrčesa, prizanašajte krtu, čeravno tudi z neko nevoljo, poravnajte in razgrabite rajši narovano krtino.

Kake važnosti je napeljana voda za travnik, to lahko spoznamo po nekaterih travah, ki se zdaj začnejo razprostirati po njem ter dušijo ničvreden in kvarljiv plevel. Ako se vsled napeljave vode prikažejo mnogoštevilne in razne latovke, lisičji repi, bilnice itd., tedaj lahko trdimo, da je dobra in da zadostuje navadnim potrebam. — Nikomur pa ne svetujem napeljevati take vode na svoja zemljišča, ki se odceja od raznih tovarn, rudokopov itd., kajti to bi bila smrt vsemu rastlinstvu.

Kar sem rekel o porabi vode, isto velja tudi o gnojenju travnikov z gnojnico, in resničen je pregovor, ki se sliši tuintam iz ust izkušenih kmetov: pokaži mi svoje gnojišče in videl bom, kak gospodar si ti! Nihče ne verjame, kake važnosti je gnojnica, katero mnogi gospodarji — kakor sem z lastnimi očmi premenogokrat opazoval — spuščajo brezmiselno v bližnji potok ali jarek, in lahko rečem, da le deseti del naših kmetov zna ceniti vrednost gnojnice.

Zato, dragi kmet, ubogaj in pre-skrbi si ravno sedaj, ko nimaš preveč dela, kako staro posodo, napolni jo z gnojnico ter jo dovažaj svojim travnikom in prepričaj se bodeš, da bo tvoja prihodnja košnja izdatnejša kakor je bila do sedaj; ne bo trajalo dolgo, ko boš kosil po trikrat tam, kjer si do sedaj le po dvakrat!

Zboljšanje suhih travnikov na tak način je pač najcenejše, torej tudi najpriporočljivejše. Obstoje sicer marsikatera druga sredstva, toda vsa tista se dobe le za neki gotov denar, a omenjeni sredstvi ste pri vsakem gospodarstvu na razpolago. Vsakdo pač zna predobro, da so nastopili za kmeta hudi časi, on je danes tisti, ki se s krvavimi žulji bori za vsakdanji kruh, in zato se moramo učiti vendar enkrat štediti, to je z najmanjšim denarjem doseči največ.

Naj mi bo dovoljeno nadalje govoriti še tudi o takih travnikih, na kojih zaostaja voda, kar je vzrok, da dotična zemlja tudi nima prave vrednosti in krma je kislá in nevžitna — odtod izhaja tudi ime močvirni ali kislí travniki —

kako se torej izpremene na najpripravnejši način kislí travniki v sladke?

Mnogi posestniki kopajo v to svrhu večje ali manjše navzgor odprte jarke, toda s tem se ne doseže nikdar namen popolnoma, kajti oni so navadno preplitvi.

Po mnogih krajih naše domovine sem često opazoval, da se najde pod prstjo ilovica, tukaj pa zaostaja voda, kajti ilovica je ne pušča nižje v zemljo in zato se tudi s pomočjo plitvih jarkov ne more vsa moča travniku odvzeti. Nadalje se na ta način izgubi precej površja, povprečno se za izkopanje srednjega jarka porabi 30—35 kvadratnih metrov. Recimo, da bi na tem izgubljenem površju rastle ob vsaki košnji sena za 1.5—2 kron, torej na travniku, kjer se kosi po trikrat na leto za 4.5—6 kron; pet takih jarkov — kar se tudi često najde — bi povzročilo torej posestniku za 22.5—30 kron izgube sena, to pa bi bilo v desetih letih 225—300 kron. Pa to še ni vse! Jarki se kmalu zasujejo, voda ne more odtekati, in že jih je treba iznova trebiti. Izmetana zemlja otežkoči košnjo in ob straneh se prav rad naseli vsakovrstni plevel. Iz tega sledi dovolj, da so take naprave nepriporočljive.

Tuintam se najdejo jarki, ki so z deskami, kamenjem itd. pokriti ter s prstjo posuti. Toda tudi ti ne zadostujejo popolnoma svojemu namenu; voda nanese sčasoma tuintam vsakovrstne tvarine in se ne more končno pravilno odcejati; ker pa se navadno ne ve, kje tiči napaka, zato ga je treba celega odkopati in razkriti in to je zopet z vsakovrstnimi stroški v zvezi.

Kakšna bode torej naprava, ki bi zadostila zahtevam kmetovalčevim? Mnogo se govori o dražnjači ali podcevljenju, t. j. lesene ali bolje lončarske cevi se napeljejo približno 1 m pod zemljo po celem travniku ter imajo odtok v takozvani glavni cevi, jarku ali potoku. S tem pa so zopet zvezani precejšnji stroški. Gledati je treba posebno na to, da se dno popolnoma zgladi, predno se cevi v nje polože, zato da ne more voda zaostajati. Ob koncu, zlasti ako se izlivajo cevi v odprt jarek, pritrdi naj se mreža iz žice, da ne morejo vanje živali, ki bi redni odtok zabranjevale. S tako napravo se doseže seveda več ko z jarki, toda dražnjača stane precej in se kmalu poškoduje, kajti luknjice, po katerih se voda preceja, se kaj rade zamašijo z drobno prstjo in ne služijo več svojemu namenu.

Kakor se mi dozdeva, bi bilo za našega kmeta najugodnejše to, da bi polagal namesto dražnjačnih cevi kamenje (recimo v premeru 0.3—1.0 dm) ter šibje in vejevje i. t. d. v zemljo, v obliki kakor se porablja isto n. pr. pri regulacijah rek in potokov. S tem bi pridobila voda svojo potrebno pot v odtok, ona bi curljala polagoma po praznih prostorčkih med kamenjem, šibjem i. t. d. naprej in bi na ta način izgnila kmalu iz travnika, zemljišče bi se osušilo popolnoma. Plevel ne bi dobival več hrane, jel bi hirati in bi končno tudi popolnoma izgubil. Spomladi bi se zemljišče poprej ogrelo in rastline bi se sigurneje razvijale, redilne snovi bi od zgoraj navzdol prodirajoča moča zopet redno prinašala v hrano nežnim koreninam itd. — s kratkimi besedami, kislí travnik bi se izpremenil v sladkega na prav ugoden način, ki se je tuintam že tudi prav dobro obnesel.

Za vsa taka ali enaka opravila pa bi bil sedaj najugodnejši čas!

Morda mi bo ugovarjal kdo, da je voda itak potrebna travniku tako kakor ustom grizljaj zakaj bi jo torej odvajali? Na to pa odgovorjam le s tem: Voda, ki na travniku zaostaja, mu je v škodo, ki pa se počasi in enakomerno razliva po njem in sicer tako, da pride do vsake koreninice, zato da jej nekaj hrane podeli, je travniku v korist!

Druge slovenske novice.

(Državna nagrada za gojence na konserverijih) v znesku 1000 kron je ravnokar razpisana.

(Shod profesorjev slovenščine.) V nedeljo se je v mali dvorani ljubljanskega „Narodnega doma“ vršil od dr. Ilesiča sklicani shod srednješolskih učiteljev slovenščine; udeležilo se ga je tudi več ravnateljev, tako šolski svetnik dr. Detela iz Novega mesta, ravnatelj Schreiner iz Maribora, ravnatelj Senekovič, ravnatelj Wiesthaler in ravnatelj Črnivec. Pod predsedstvom gosp. ravnatelja Senekoviča se je razpravljalo o staroslovenskem, srbo hrvatskem pouku, o številu slovenskih ur in še o več točkah učnega načrta. Sklepi so izročeni odseku, ki jih bo v posebnem memorandu predložil učni upravi.

(Beseda avstrijskim sodnikom) Dne 24. t. m. so v dunajski porotni dvorani odkrili cesarjevo sliko; pri tem je imel Körber kot justični minister jako pomemben nagovor. Rekel je med drugim: „Kadar boste sodili v tej dvorani, pogledajte sliko in pri tem se boste spominjali lastnosti, ki mora krasiti sodnika, pa naj pripada državni službi ali naj bo porotnik, namreč vestnosti. Nič ni bolj zaničljivo, kakor površnost sodnikova. Često stojite pred težko odločitvijo. Poskusiti morate, ali z milostjo napram nesrečnemu — saj vsak, ki tu stoji, je nesrečneč — ne storite človeški družbi večje usluge, kakor z okorelo izpolnitvijo zakona. Ob uri odločitve, gospoda moja, pogledajte na to podobo in sodite v imenu Nj. Veličanstva cesarja po njegovem duhu in njegovem srcu.“ — To so lepe besede, ki bi jih morali naši sodniki imeti shranjene globoko v duši, in ki bi se jih morali spominjati zlasti pred izrekom sodbe nad kakim obtoženem. Dobro bi bilo, da se sodniki teh besed nauče na pamet in jih vsako jutro ponove, ko stopijo v urad.

(Južna železnica uradnikom) Upravni svet južne železnice je sklenil, da za leto 1904 dovoli certifikate državnim in dvornim uradnikom, s katerim jim je dana pravica do voznih listkov za polovico vozne cene, ako zaprosijo za to pismeno in na posebnih formularjih, ki se prodajajo na Dunaju. Kdor ima tak certifikat, za katerega je plačati ceno, določeno po zakonu, ima pravico do voznih listkov po znižani ceni, ne da bi trebalo v to posebne prošnje.

(Reorganizacija čebelarstva) Izvršila se bode, kakor nam poročajo, na ta način, da bode isto omejilo svoj delokrog le na kranjsko deželo. Pričelo bode prihodnje leto ustanavljati podružnice ter pošiljati potovalne učitelje po deželi. Med inteligentnimi sloji kaže se za čebelarstvo še vedno premalo zanimanja, akoravno je ta stroka tako lepa in zanimiva, vrhu tega pa za prebivalstvo tako koristna in dobičkonosna kot nikjer na svetu. Kranjsko čebelo kupujejo drago in negujejo s pravo marljivostjo drugorodci, domačini pa je ne znajo in ne vedo prav ceniti. Krivo je seveda največ to, da se čebelarstvo premalo pozna, ker kakor hitro so koga čebele v svoje zanjke vplele, ne zapusti jih nikdar več.

(Iz Celovca) Celovec teži nekako za Gradcem, kjer je najnovejšo iznenadenje famozni deficit v mestni blagajni. Tu se zdaj hvalijo s preostanki od prejšnjih let, a istina je, da se v sedanjih obračunih mesta nihče ne izpozna. Samovladar je podžupan dr. Metnitz, ki postaja zelo nervozen, kadar kdo kaj zine o čudnem mestnem gospodarstvu. Celovčanem vsenemški listi ga radi tega prijemajo. Znamenje časa je, da ravno izkušeni možje beže kar zaporedoma iz mestnega odbora, ker nočejo biti še dalje odgovorni za stvari, ki se tam godé. — Občinski svetnik Eckhart je izjavil, da ne veruje, da bi mestna blagajna imela kaj preostanka, kakor se vedno trdi in da tega tudi občinstvo ne verjame. Te besede so občinske svetnike silno razburile. Župan je zahteval sestavo preiskovalne komisije.

(V Šmartinu na Dholici na Koroškem) so pri občinskih volitvah dne 21. decembra 1903 Slovenci žal popolnoma propadli. Do sedaj so imeli drugi razred zmiraj v rokah ter bi ga tudi sedaj še lahko obdržali, če bi nesramnim nemčurjem malo bolj gledali na prste. Pri prihodnjih volitvah dobijo Slovenci na vsak način drugi razred zopet nazaj! Zgubljena pa zaradi tega Dholica, ki je obkoljena krog in okrog od nemčurških in nemških občin, še ni, kajti večina kmetov je trdna, kakor malo kje. Nem-

čurški hajlovci so sleparili le preuspešno s tem, da so upili, če oni zmagajo, dobijo deset tisoč zastonj za novo šolo! Judeževi groši, ti nas tepejo. Tudi za agitacijo so prejeli! Pri volitvi so bile klobase, žganje itd.

(Kuga v Vrbskem jezeru.) Med ščukami v Vrbskem jezeru je kuga. Mnogo mrtvih ščuk se vidi na površini jezera.

(Samomor na sv. večer.) Ustrelil se je na jeseniškem pokopališču na sveti večer Andrej Pesjak, delavec pri tunelu na Hrušici. Vzrok alkohol.

(Biskup Strossmayer) veliki dobrotnik ju goslovanski je malone že popolnoma ozdravel. Z ozirom na njegovo visoko starost mu je stanje povsem normalno.

(Poskušen samomor.) Na dan pred Božičem ob pol 10 uri dopoldne se je v magacinu Morassijevem na Stolnem trgu v Gorici dvakrat ustrelil z revolverjem Janez Lutman, star 25 let. En strel je šel v zrak, drugi ga je zadel v prsa. Lutmana je bil pred nekaj časom našel policaj ob 3 uri zjutraj v kavarni pijanega. Lutman je rekel: „Pusti me, da izpijem še sto steklenic žganja, potem me bo konec“. Potem se je hotel utopiti v Soči, a so mu zabranili. V četrtek si je kupil cigaret in v magacinu prižgal eno ter rekel fakinom: „To je zadnja cigareta, ki jo pokadim“. Nato se je ustrelil. Predno je ustrelil tretjič, so ga zadržali in prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov. Umrl ne bo. Pravi, da mu je žal in da ne bo nikoli več tako neumen.

(Hrvatske novice.) Dne 9. prosinca 1904 se vrši v „Hrvatskem domu“ v Zagrebu veliki sijajni koncert v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. — Zopet je povodenj v Stari in Bosanski Gradiški. Sava je narastla za 7 m nad normalo in se razlila po polju. Ljudje se vozijo v čolnih, škoda je velika. — Dve novi lekarni sta bili te dni otvorjeni v Zagrebu. — Ex-lex in plačevanje davkov Kakor se vidi iz izvestja finančnih ravnateljstev na Hrvatskem, je plačevanje direktnega davka jako nepovoljno, in to ravno zdaj na jesen, ko bi moral narod še ono doplačati, kar je spomladi zamudil. V sriemski županiji je bilo 466.571 kron manj plačanih kakor lani, v virovitiški županiji je bilo meseca oktobra 46.160 kron manj plačanih kakor lani in v požeški županiji je plačevanje zaostalo za 92.450 kron. Ko izgine sedanje nezakonito stanje v deželah ogrske krone, bo moral narod vendar plačati davek, in zelo se je bati, da pride tedaj do licitacij kmetijskih posestev.

(Ameriške novice.) Avstrijski izseljenci pošiljajo znatne svote domov. V prvih desetih mesecih tekočega leta so poslali v Avstrijo iz Amerike 12 milijonov kron prihranjenega denarja in to po pošti. Pri tem ni vračunjen denar, ki ga pošiljajo potom bank in v pismih. — Nobenih davkov ne bo od svojih državljanov po brala država Wisconsin prvič letos. Prvega oktobra se je namreč nahajalo v državni blagajni 1.515.701 dolarjev, ki popolnoma zadostujejo za pokritje vseh državnih stroškov v enem letu.

Dopisi.

Za Gorico in vso njeno okolico v Savinski dolini se bližata dva najbolj vesela dneva. V dan treh kraljev, t. j. v sredo, dne 6. prosinca in v nedeljo dne 10. prosinca 1904 se namreč otvori na Gorici slovesnim načinom „Javna šolska narodna knjižnica“ za vse ljudstvo po sledečem sporedu:

1. Deklamacija.
2. Dvo- in troglasno petje narodnih pesmi šolskega pevskega zbora.
3. Slavnostni govor, prednaša učenec.
4. Otvoritev knjižnice; otvori jo v bengaličnem svitu belo oblečena deklica.
5. Deklamacija in triglasno petje v zboru.
6. Kratko razlaganje knjižničnega reda. Knjižnica šteje 600 knjig. Ona sestoji iz slovenskega, hrvatskega in češkega oddelka. Slovenski oddelak šteje 518, hrvatski 20, a češki 62 knjig.
7. Deklamacija in triglasno petje v zboru.
8. Trpljenje naših mučenih slovanskih bratov Macedoncev pod grozovitimi Turki. Govori nad učitelj R. Knaflič.

9. Deklamacija in triglasno petje v zboru.
10. Pevajoč slovesno pesem: „Tja od izhoda solnčnega“ v D-molu, se vračajo trije kralji iz Betlehema preko Turške na Slovensko, noseč s seboj „Velike egiptovske sanjske bukve“. Prišedši na Gorico poročajo na kratko, kaj so na Turškem groznega doživeli. Na šaljivi dražbi prodajo svoje „Velike egiptovske sanjske bukve“ ter podare eno polovico dobička knjižnici, a drugo mučenim našim bratom Macedoncem v pomoč.

11. Med nekaterimi točkami svira godba.
12. Slovansko himno „Kje dom je moj“, pojo vsi zbrani stoje.

Začetek ob pol 3 uri popoldne ob vsakem vremenu. Vstopnina: Sedeži po 50 v, stojišča po 20 v. Ves dohodek se nakloni knjižnici.

Ker so šolski prostori za večje število ljudi premajhni, se vrši otvoritev dva dni. V dan sv. treh kraljev se vabi k otvoritvi vse ljudstvo iz vseh sosednjih 14 vasi, a v nedeljo, dne 10. prosinca vsa velecenjena inteligenca iz Rečice, Mozirja, Nazarja, Ljubnega, Gornjega grada, Šmartnega, Bočne, sv. Frančiška itd. Začetek in spored obakrat isti.

Blagovolite nas počastiti v obilem številu, da se razveselite z nami vred prekrasnega novoletnega darila našemu narodu in da potočimo solze usmiljenja za trpeče svoje slovanske brate pod turškim jarmom.

S knjigo in petjem k srcu, a z vsem srcem k domovini in narodu svojemu!

Politični pregled.

(Položaj na Ogrskem.) Tudi med prazniki se položaj ni spremenil. Obstruiralo se bo še dalje. Zmerna opozicija bi rada pomirljivo vplivala na obstrukcijo, toda radikali je ne slušajo. Debata o rekrutnem zakonu še lahko traja pol drugi mesec, obstrukcija ima namreč še pripravljenih osem govornikov za zaključne govore, potem pridejo na vrsto podrobnosti in končno še razprava o drugem delu rekrutnega zakona. Finančni odsek je predložil poročilo o finančni nagodbi med Hrvatsko in Ogrsko. — V debati o rekrutni predlogi je govoril skoraj tri ure poslanec Szederkeni. Za njim je govoril brambovski minister Nyiri. Svoj govor je zaključil z apelom na obstrukcijo, naj ne odzame 40.000 nado mestnim rezervistom ugodnosti, da se morejo vrniti domov še pred spomladanskim delom.

(Češko-nemška sprava.) Na shodu posl. Jande se je sprejela resolucija, da bi nasprotovale časti češkega naroda, ako bi poslali svoje zastopnike k sestanku za sporazumljenje z Nemci; to bi bilo tudi v protislovju z državnim pravom dežel češke krone.

(Pogajanja med Avstrijo in Italijo) za obnovitev trgovinske pogodbe so se takorekoč razbila ter skoraj ni upanja na obnovitev. Deluje se z vsemi sredstvi, da bi se vsaj carinska vojna preprečila. Najbrže se sedanji provizorij podaljša.

(Avstrija in Vatikan.) „Oservatore Romano“ prinaša v svoji božični številki odgovor na izvajanja grofa Goluchowskega o avstro-ogrskem „veto“ pri papeževi volitvi. Vatikanski list jurično dokazuje, da ima Avstrija samo navado vlagati svoj „veto“, ne pa pravice. Sveti kolegij se sicer ozira na želje velevlasti, vendar pa to ni nobena pravica, ampak le kršenje cerkvene prostosti.

(Srbija.) Večina zarotnikov je sklenila odstopiti od svojih častnih mest, da tako odstrani težkoče kralju Petru. Po ekspoziciji grofa Goluchowskega pa so morilci kralja Aleksandra sklenili, da ne odstopijo, da ne napravijo vtisa, da so se udali želji Avstrije. Dijaki in delavci so poslali francoskemu poslanstvu zahvalo, ker Francija ni odpoklicala svojega poslanika. Tudi ruskemu poslaniku Muravjevu so se zahvalili, ker je izjavil, da se ne strinja s stališčem opozicijskega časopisja in da Rusija ne zahteva odpoklicanje zarotnikov. Ruski poslanik Muravjev dementira, da bi bil kedaj rekel, da je Rusiji vse eno, ali ostanejo morilci kralja Aleksandra v armadi ali ne.

(Bolgarska.) V seji sobranja 25. t. m. je večina sprejela vojni proračun in proračun zunanega ministrstva. Opozicija je obstruirala. V zbornici je bil velik vihar. Poslanec Christof

je bil dejanski napaden. Nato je opozicija šla iz dvorane. Položaj se je zapletel vsled izstopa opozicije iz sobranja. Ministrstvo se baje preosnuje pod predsedstvom Petkovića. Zasedanje sobranja se je podaljšalo do 3. januarja 1904.

(Macedonija.) Bolgarski knez je baje prosil pismeno ruskega carja, naj ga meseca februarja sprejme, ker le potem bi mogel knez zaustaviti macedonsko gibanje, ko se bo skliceval da potopa po naročilu in v smislu carjevem. Turška vlada je obvestila zastopnike velesil, da je prišel vodja vstašev v Kistendil, da odpošlje orožje, strelivo in bombe v Rumunsko. Nadalje pravi, da se za denar, ki ga je naložil Sarafov v neki dunajski banki, kupuje orožje, da se italijanski, francoski in angleški časniki ponujajo macedonskemu odboru za novo vstajo, ki se začne baje v februarju. Tudi že odbor baje razpošilja tajne agitatorje po vseh vilajetih in celo v Carigrad s krivimi potnimi listi.

(Nemško tiranstvo.) Vlada v Poznanju je na vse šolske nadzornike v svojem okraju izdala naredbo, v kateri poljskim učiteljem prepoveduje, nalagati denar v poljskih bankah. Ako imajo že naloženega, naj ga vzamejo nazaj, drugače morajo iz službe.

(Zanardelli), bivši italijanski ministrski predsednik je umrl v svoji vili ob Gardskem jezeru. Njegovo življenje je bilo zelo viharno. Z 19. letom se je udeležil revolucije proti Avstriji ter moral bežati v pregnanstvu; pozneje ga je Avstrija pomilostila. Pozneje se je bojeval pod Garibaldiem. Po vojni se je naselil v svojem rojstnem mestu v Bresciji kot odvetnik. Kmalu so ga poslali v parlament, odkoder je prišel skoraj v vse ministrske oddelke, dokler ni pred par meseci izstopil iz parlamentarnega življenja kot ministrski predsednik.

(Francoska.) Senat je tudi med prazniki imel seje. Pri proračunu zunanega ministrstva je govoril minister Delcasse, ki je dejal, da hoče Francoska zagotoviti Maroku neodvisnost. Glede položaja na skrajnem vzhodu je dejal, da se ni nič pripetilo, kar bi dalo povod verjeti bojevitim vestem. Kot ideal državnih zvez je proslavljal rusko-francosko zvezo.

(V Maroko) zopet vre. V bližini Casablance ležeče mesto Settat, ki ima približno 4000 prebivalcev, so okoli mesta stanujoči rodovi napadli, oropali in deloma razdejali.

(Nova republika Panama) je izjavila, da prevzame svojemu prebivalstvu primerni del zunanega dolga Kolumbije, ki znaša 13 milijonov dolarjev, ako Kolumbija prizna novo republiko.

(Rusko-Japonska vojna.) Ruska je naročila v San Francisku milijon funtov konzervnega mesa, ki mora biti pripravljeno do 26. jan. 1904. Kitajska vlada je naročila vsem svojim podkraljem, naj takoj naznanijo, koliko je pripravljenih vojakov, ki so jih izvežbali tuji častniki. Anglija pomnožuje svoje brodovje na vzhodu. Vsi rezervisti mornarice so dobili ukaz, naj takoj naznanijo, kam se jim lahko pošlje brzozavni poziv. Taka odredba je izšla tudi neposredno pred vojno z Buri.

Književnost in umetnost.

(Oton Zupančič: „Čez plan“.) Zupančič je gotovo najboljši izmed vseh naših mlajših pesnikov. Njegove pesmi se čitajo tako prijetno, da človek, ki mu pridejo v tem ali onem beletrističnem listu pred oči, z vidnim veseljem seže po njih ter vnovič in vnovič zopet čita. Pred seboj imamo lično knjižico Zupančičevih pesmi, ravno kar izšlo v Schwentnerjevi zalogi v Ljubljani pod naslovom „Čez plan“. Knjižica obsega na 114 straneh 66 pesmic, katere so razdeljene v štiri oddelke. Na čelu je motto, ki jasno kaže, da ima pesnik vzlic raznim strujam, ki ga vabijo k sebi, vzlic temu, da se tupa tam udaja hipnim vtisom, vendarle ima svoj gotov cilj pred seboj:

„Predaj se vetrom — naj gre, kamor hoče!
Naj srce se navriska in izjoče!
Vendar mornar, ko je najvišji dan,
izmeri daljo in nebeško stran. . . .“

Prvi oddelek je posvečen prijatelju pesnikovemu, tudi pesniku, prerano umrlemu Josipu Murnu, drugi in četrti obsegata pesmi najrazličnejših motivov, tretji „Dan“, štiri kratke pesmice, pa

obsega že mnogo grajani, a vzlic temu le krasni, odkritosrčni „confiteor“ pesnikov napram ljubljenci, ki mu je s svojo ljubeznijo razsvetlila temno noč prejšnjega življenja v beli dan. V podrobno kritiko spuščati se ni naš namen, saj je Zupančič toliko znan našemu čitajočemu občinstvu, da ga samo lahko oceni in ceni. — Elegantno broširana izdaja stane 2 K, po pošti 2 K 10 v. Pantheon-izdaja (v usnje vez. z zlato obrezjo) stane 3 K, po pošti 3 K 10 v. Naroča se pri Schwentnerju v Ljubljani.

(„Slovenska pisarna“.) List četrtletnik, ki je svojčas zbudil mnogo zanimanja pa je našel premalo podpore, tako da ni mogel izhajati, bode vnovič izšel v prvi polovici meseca prosinca 1904. Isti je društveno glasilo in zastopa koristi slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov in njih delodajalcev. Zunanja oblika listu se bode spremenila, a program ostane prvoten in nespremenjen. Naročila sprejema društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju, Rotovška ulica št. 19. Cena listu je 3 K za celo leto. Ako se bode oglasilo dovolj naročnikov, izhajal bode list vsak mesec.

(Današnja priloga.) Današnji številki smo priložili vabilo na naročbo „Prosvjete“, največjega in najlepšega hrvatskega ilustriranega beletrističnega lista. Za nas Slovence je pač mnogo boljše, da si naročimo zabavne liste naših slovenskih bratov kakor pa one nemške liste dvomljive vrednosti, ki pa še poleg tega prinašajo ne samo napačne, temveč celo naravnost žaljive vesti iz življenja slovanskih narodov. „Prosvjeta“ v resnici zasluži, da bi krasila poleg domačih slovenskih listov mizo vsakega slovenskega narodnjaka. „Prosvjeta“ izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu na 32 straneh z 10 ali 15 slikami ter stane po pošti na leto 14 K, pol leta 7 K, četrt leta 3 K 50 vin.

XVIII. izkaz darov za „Dijaški dom“ v Celju.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) so nadalje vplačali prispevke: Slav. okr. odbor v Šmarju je prepustil ustanovne stroške Južnoštajarske hranilnice po 400 kron; sl. okr. odbor v Šmarju podporo pro 1903 200 K; dalje gg.: dr. Jos. Strašek, Staravas, Bizeljsko, 5 K; Josip Janežič, Staravas, Bizeljsko, 5 K; Josip Balon, Staravas, Bizeljsko, 2 K; Fr. Prosenički-Cikor, Čemehovec, 2 K; M. Kočever, učitelj, Sušica, 1 K; J. Pečnik, župan, Sušica, 1 K; Fr. Šifrer, potnik, Sušica, 3 K; gospa Rezika Veršec, Sušica, 3 K; gg. V. Veršec, veleposestnik, Sušica, 1 K; dr. Strašek Sušica, 2 K; Avgust Osojnik, posestnik, Sušica, 1 K; Martin Malus, posestnik, Drenovec, 2 K; Josip Vrečko, trgovec, Sušica, 1 K; Anton Lipaj, posestnik, Bračnavas, 1 K; pri odhodnici g. I. Petka, načelnika v Sočtanju, se je nabralo 30 K; znaša 660 K; prej izkazanih K 32.966-12, je torej skupaj K 33.626-12.

Velenjska železnica.

Povodom prevzetja lokalne železnice Celje-Velenje v državno upravo se s 1. prosincem na progi Celje-Spodnji Dravograd opusti I. razred in deloma izpremeni vozni red.

Vlak št. 1844, ki odhaja ob 7. uri 40 min. iz Celja, bo vozil znatno hitreje in bo imel v Spodnjem Dravogradu zvezo z vlakom, ki odhaja ob 11. uri 15 min. dopoldne proti Celovcu.

Vlak št. 1846, ki odhaja iz Celja ob 10. uri 20 min. dopoldne, bo vozil tudi od Velenja do Spod. Dravograda in bo imel zvezo v Zeltweg, Celovec in Maribor.

Večerni vlak počaka v Celju se iz Trsta ob 5. uri 22 min. prihajajoči osebni vlak št. 7 ter vozi do Spod. Dravograda, kjer ima direktno zvezo s Celovcem in Mariborom.

V nasprotni smeri se z izjemo lokalnega vlaka, ki odhaja ob 6. uri 5 min. zjutraj iz Spod. Dravograda in prihaja ob 6. uri 31 min. zjutraj v Slov. Gradec, ni nič posebnega izpremenilo. Preureditev voznega reda oziroma ločitev osebnega prometa od tovornega in s tem pospešitev osebnih vlakov na progi Celje-Spodnji Dravograd ni izključena, ako občine in drugi interesentje utemeljijo potrebo, oziroma ako se tovrstni promet pomnoži. (499)

Vsem svojim p. n. gospodom (503) 1
naročnikom se zahvalim prav
lepo za vsa cenjena naročila
v preteklem letu ter jim voščim

veselo novo leto

in se jim prav toplo priporočam tudi za
obilna naročila v prihodnjem letu.

Z vsem velespoštovanjem udani

Ivan Čehun, krojač v Žaleu.

(501) 1

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem
in se priporoča za nadaljna naročila

Jos. Hočever
konfeksijska trgovina.

Srečno in veselo novo leto,

želi vsem prijateljem in znancem

Rodbina Dragotin Hribar.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Gotovljah
registrovane zadruge z neomejeno zavezo“

kateri se bode vršil

v sredo, 10. januarja 1904, ob 10. uri dop.

v občinski pisarni v Gotovljah.

Dnevni red:

1. Potrjenje računa za leto 1903.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi vse združnike

(500) 1

načelstvo.

V GOTOVLJAH, dne 29. decembra 1903.

Stanovanje

obstoječe iz:

lepe sobe, kuhinje, drvarnice in
kleti, se odda s 1. svečanom 1904.

Kje, pove uredništvo „Domovine“. (2) 2-1

Posojilnica v Celju

naznanja, da bo imela

== zaprto pisarno ==

radi sklepanja računov

dne 2., 3. in 4. jan. 1904.

Ob enem naznanja Posojilnica v Celju,
da posluje od sedaj naprej s strankami vsak
dopoldan, izvzemši nedelj in praznikov,

vsak popoldan

pa je zaprta pisarna za stranke. (502) 1

(269)

Cena vžigalic: 13—18

1. orig. zabor s 500 zavitki (normal) K 48 —
franko Ljubljana, 2% popusta.

iv. Perdan, Ljubljana.

iv. Perdan, Ljubljana.

1. orig. zabor s 500 zavitki (Fleming) K 52 —
franko Ljubljana, 2% popusta.

Zelo okusna pijača je Talanda Ceylon-čaj

Ne razburja živcev, temveč jih blaži in krepi.

Dobiva se:

Štev. 1 v zamotih po 20, 50, 125 vinarjev
" 2 " " " 24, 60, 150 "
" 3 " " " 32, 80, 200 "

v naslednjih zalogah:

CELJE: Anton Ferjen, Josef Hasenbüchl, Josip Matič, Iv. Ravnikar. VRANSKO: I. Laurič. BRASLOVČE: Josip Pauer. KONJICE: Franc Kupnik. OPLOTNICA: Alojz Walland. PTUJ: A. Jurza & sinovi. PETROVČE: Josip Polenc. RADGONA: R. Prettner. ROGATEC: Josip Berliog. RADEČE: Iv. Haller. ŽALEC: Adalbert Globočnik. ŠT. PAVEL v Sav. dolini: F. Pikel. ŠT. JURIJ: F. Krasovič. LAŠKI TRG: And. Elsbacher. SLOV. GRADEC: Josip Klinger. SLOV. BISTRICA: Alojz Pinter. (474) 10-4

Proda se

oziroma da v najem za dobo 5 do 6 let
lepo posestvo v Hrastovcu, Sv. Briz, občina
Škale pri Velenju.

Posestvo je oddaljeno od Velenja 3/4 ure,
leži v bližini premogokopov D. pl. Lapp; je torej
tudi pripravno za vzdrževanje gostilne, kakor
tudi za usnjarijo, ker se je ista tudi poprej
mnogo let tukaj izvrševala.

Posestvo obstoji iz novozidane, enonad-
stropne hiše, kozolca, svinjaka, marofa in usnjari-
nice; nadalje spada k posestvu 3 hektare njiv,
1 1/2 hektara travnikov, zasajenih z mladim
sadnim drevjem, 50 arov vrta, 1 hektar pašnikov,
11 1/2 hektara gozda. (486) 3-3

Pri vinogradu je lep hram, in v bližini
posestva jako dobra, tekoča studenčnica.

Pogoji prodaje, kakor tudi najemnine so
jako ugodni in se naj bagovolijo reflektanti
tozadevno vprašati naravnost pri posestniku
Martinu Šuster-ju v Mozirju.

Kava in čaj

iz prve roke, t. j. neposredno od sadilca
kave in čaja,
torej s popolnim jamstvom za pristno in nepokvarjeno
kavo in čaj.

NAJNIŽJE CENE.

Najino dosti čez 100.000 oralov veliko posestvo se
obdeluje najracionalneje. Najine vrste kave in
čaja so jako aromatične in izdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša, 4 3/4 kg gl. 6.65, fina,
4 3/4 kg gl. 5.90. Java-brasil-mešanica 4 3/4 kg
gl. 5.40. — Pošilja se carine prosto na
vsako pošto proti povzetju. (483) 12-6

Cenik zastonj in poštne prosto.

Turk & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca kave in čaja
v lastni režiji

== v Trstu ==

Via dell'acquedotto 62.

Kemična pralnica

naznanja, da je prevzel

zbiralnico

g. Josip Pokorn v Celju

Rotovška ulica št. 15

ter sprejema v kemično pranje in snaženje
raznovrstne moške in ženske obleke, kožuhovino,
rokavice, ročna dela, vsake vrste pregrinjala itd
Delo se točno in solidno v teku tedna izgotovi.
Cene in druga pojasnila se izvedo v zbiralnici
brezplačno. (488) 3-3

Za obilno porabo se priporoča

H. Volk

kemična pralnica v Šoštanju.

Lep „landauer“ in dvouprežen, polkrit voz

(496) 2-2 kakor tudi več sani

je naprodaj.

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Salvator-balzam

(Liquor-aromatic)

Najuspešnejše domače sredstvo pri
trganju (migreni), zobobolu, glavobolu,
pri krču in raznih želodčnih in črevnih
bolezni; ozdravi maternico, krepi vid
in je v vsakem pogledu univerzalno
domače zdravilo prve vrste.
Cena zavoju 12 stekleničic z navodilom
5 kron, če se denar naprej pošlje na
spodnji naslov.

KAŠELJ

ozdravi hitro in temeljito že od nekdanj
znano domače zdravilo

trpotčev sok.

Cena stekleničici z navodilom in pošt-
nino vred, ako se denar naprej pošlje,
2 kroni 40 vinarjev.

Naslov za naročbe: (400) 24-10

Fr. Riedl-na lekarna pri Salvatorju
v Varaždinu št. 104.

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, primerno izobražen
in poštenih staršev, se sprejme takoj ali pa s
1. januarjem 1904.

Ponudbe sprejema

(487) 3-3

Alojz Strel

glavna trafika, loterija in trgovina z mešanim
blagom v Mokronogu (Dolenjsko).

Kdor drsat se hoče
naj pride na led

poprej pa **drsalke**

vsak mora imet
in take po ceni najnižji

prodaja

Trgovina z železnino „Merkur“
Peter Majdič, Celje.

Tomazevo žlindro

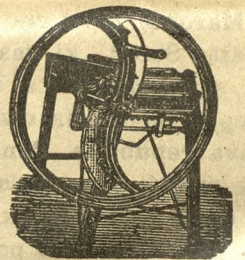
najboljše gnojilo za trav-
nike in vinograde

bogato
zalogo

slamoreznic

in drugih
poljedelskih strojev

priporoča

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger
Viktor Wogg
Alojz Walland
Milan Hočevar
Josip Matič
Anton Ferjen
Fran Zanger
Ferd. Jakovitsch
Frid. Jakovitsch
Anton Kolenc
Franc Pečnik
M. Rauscher lekarna

Celje: Ivan Ravnikar
Oto Schwarzl lekarna
Josip Srimz
Anton Topoljak
W. Wratschko
Dobrna: Jos. Sikokše
Braslovo: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: Fran Cukala

Hrastnik: Alojzja Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: Anton Verbič
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjice: Fr. Kupnik 145

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Schercher
F. Wamb rechtsammer
Gornjigrad: Jakob Božič
Franc Scharb
Poljčane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwelz
Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brežice: Fran Matheis
Franc Varlec
Janez Müller sen.
Uršič & Lipej
Žalec: Albert Geiss
Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Kartin
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
Anton Krammer
Jos. Mahkovec
Janez Müller sen.
Jos. Sporn
Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Ulrich Lager
Vojnik: Fr. Zottl

